

İSTANBUL BAROSU 2004 SEÇİM PROJESİ

Av. Muharrem BALCI

07.11.2002

HUKUKSAL KRİZ VE PRATİK

- Hukuku ve hukuk çalışmalarını yeniden kavramsallaştırmak, yorumlamak ve yaygınlaştırmak;
- Bu kilit sözcükleri teorik zeminlerinden alıp hayatımızın birer parçası, olmazsa olmazları ve öncelikle meslektaşlarımızın, sonra da tüm insanımızın bilgisine ve hayatına sokmak;
- Bu hedefe kariyer kaprislerini tatmin ederek veya hayatı erteleyen bir tembellikle varmak değil, farklı bir tartışma sürecinde, eklemlenerek, katılarak, bütünleşerek, bütünleştirerek ulaşmaya çalışmak;
- İstanbul Barosu Seçimlerine hazırlanmayı, temel hak ve özgürlüklere ilişkin topyekun mücadelenin bir parçası olarak görmeden, bir dönüşüm projesinin prototipi olarak algılamadan yapılabilecek bir işin olmadığı, sayısal sonuçla ilgili tüm öngörülerin ancak böylesi topyekun bir mücadele sürecinden geçebileceğinin farkında olarak başarılacağı bilinciyle yoğrulmak.

Gelecek dönemlerde Baro Seçimleri çalışmalarının eksenini oluşturmasını düşündüğüm çizgiyi anlatmak istiyorum.

Sivil toplum mücadelesi olarak da algıladığımız ve adlandırdığımız bu süreç, liberal-sivil toplumcu arka plana dayanan **pasifist** ve **umutsuz tezlerin** odağından kaynaklanmıyor. Aksine söz verdiğimiz “**özgürlüklerin teminatı olmak**”tan kaynaklanıyor.

Özgürlük, pasifizm çemberini kırma azmi ve çabasıyla donatılmış, özgür ve onurlu insanların dünyasında, şu an ve gelecek için, Baroda ve her yerde, **düşünsel ve eylemsel pratikte** var olabilmekle mümkün.

Geçtiğimiz birkaç yıl bizim açımızdan bir çok alanda olduğu gibi hukuk açısından da krizli günler olarak hayatımızda yer aldı. Krizden etkilenmeyenimiz yok gibi. Krizin en yoğun aşamasını yaşadığımız şu günlerde, krizden az etkilenenlerin içinde bulunduğu genleşme hali krizin devamına davetiye çıkarır gibi. Geleneksel “**bu da geçer yahu**” yöntemleriyle krizin atlatılabileceğini sanmak içinse vesikalı aptal olmak gerekiyor.

Bizi yakından ilgilendiren ve bu raporun temasını oluşturan hukuksal krizden çıkmak için konunun teorik ve pratik çerçevesini anlamak elbetteki gerekli. Ancak burada bizi bekleyen bir tehlike olarak, konuyu teorik hukuk geleneğimizin olmamasına ya da 28 Şubat veya Şubatlarla indirgenmesine dikkat çekiyor ve böylesi bir yaklaşımın taşıdığımız misyona aykırı düşeceğini ve omuzlarımızdaki yükü çamura atmak anlamı taşıyacağını ifade etmek istiyorum.

Bir bakıma bu metot tercih edildiği için oluşan pasifist salgın, müdahaleci ve etkin yaklaşımlar ortaya koymamıza engel olmuştur. Genellikle kriz dönemlerinin akabinde teorik atılımlar ve açılımlar yoğunlaşır. Bu yoğunlaşma politik krizle teorik krizin üst üste binmesine ve bunlar arasında bir gerilim yaşanmasına ve krizin katmerleşmesine sebep olur. Krizin yoğunluğunda suspus olmuş **teorisyenler** ve **kaybedecek çok şeyi olanlar**, rehavet ortamı başladığında polemikçi tavırlarıyla önce söylemi kirletirler. Kürsüler bir bakıma insanların politik dans çeşitlerini sergiledikleri alana dönüşür.

Öte yandan, gerekli teorik donanımı toparlayamamış **acemi pratisyenler** de hayata ve çevresine müdahale edecek özveriyi kendilerinde bulamazlar. Halbuki hayat onların müdahil olmaları için önlerine bir çok fırsat sunmaktadır. Buna rağmen donanımsız olmaları yüzünden devasa hale gelmeden yükü sırtlama becerisini gösteremezler. Devasa hale geldiğinde de yükün altında ezilirler veya ezilmemek için kenar gezmeyi tercih ederler.

MEŞHUR MARKAYA BİR “YENİ OLUŞ”

Sözün burasında kastettiğimizi biraz açalım.

- Geleneğin ve gelenekçiliğin kurşun geçirmez şatolarından, tekkelerinden dünyayı seyretmenin veya,
- Korumasız ve korunmasız sokağa fırlatılmış çıplak bireyler olmanın,

her iki prototipin de en azından önümüzdeki pratikte yani Baro Seçimlerinde ve buna ilişkin çalışmalarda işe yaramadığını resmetmek istiyoruz.

Pratiği birlikte yaşadık. Gördük ki, bir “**yeni oluş**” gerekli. Bu yeni oluşun önce ne olmadığını ve olamayacağını belirleyelim.

- Öncelikle, postmodern saplantıları tatmin eden sloganik bir yeni olma değil,
- Mevcudu yok sayan ve yerine ne idüğü belirsiz örgütlenmeler şeklinde ve gelgitlere açık bir yapılanma değil,
- Geleneksel çizgimizin tamamen dışlanması ve inkarı şeklinde de değil.
- 1990’dan bu tarafa yaptığımız çalışmaların, birikimin ve sonuçlarının inkarı anlamında da değil.

Aksi halde yapıp edilenlerin test edilebileceği bir “somut gerçeklik”ten uzaklaşmış, soyut bir belirsizliğe yelken açılmış olunacaktır.

Bunun yanı sıra klasik yenilenme kavramı da pratiğimizi yeteri kadar dokuyamayacaktır. Bunun için reformlar önermek de bir anlam taşımaz. Zira muarızlarımızın mücadelesi bizim reformlarımızı beklemiyor. Onlar işlerine bakıyor ve bizim de yapacak çok işimiz var. Tren yoluna devam ediyor. Biz yakalamaya çalışırken ara sıra da trenin makinisti değişiyor ve biz geç farkedebiliyoruz.

O halde yaşanan son pratikten de yola çıkarak ve Baro Seçim sonuçlarına ilişkin değerlendirmelerde ortaya konan moral verici bulgulara ve beyanlara dayanarak diyebiliriz ki, bu işi bizden yani burada bulunanlardan daha iyi yapabilecek kimse yok. Zaten olsaydı biz de onlarla birlikte olurduk veya bizi yanlarına alırlardı.

- Artık bu yolda mahcup olarak yola çıkmak ve mahcup olarak devam etmek yok,
- Soyunduğumuz işin ne denli zor ve zahmetli olduğunu biliyoruz. Fakat şunu da biliyoruz ki, dünden bu güne bu çalışmalarımızın temelini atanlar ve bugün bunu devam ettirenler, genç ölenler kervanına katılacaklar.
- Gidişattan memnun olmadığımız kadar, yaptıklarımızdan memnunuz.
- Tarihi çizginin ve misyonun dışına çıkmadık, çıkmayı düşünmüyoruz.
- Akıntıya kapılmıyoruz, sımsıkı dallara tutunmaya çalışıyoruz.
- Gündelik hayatla aramızdaki kısa mesafeyi kabullenmiyoruz, sindirmiyoruz.
- Durumu idare etmiyoruz ve taşıdığımız kimlik bize motivasyon ve özveri sağlıyor.
- Aksine tavır alanların kof ahlaki doyumlarına da itibar etmiyoruz.

Şimdi yeni bir çıkış yolu bulmalıyız. Dikkat ederseniz ÇAĞRI AVUKATLAR GURUBU **anahtar** konumuna gelmiştir. Bu konum grubumuza, kendini bir esaslı marka (meşhur marka) hüviyetine getirdiği için bahşedilmiştir. ÇAĞRI AVUKATLAR GURUBU İstanbul Barosu için olmazsa olmaz ve kesinlikle yönetim denkleminin bilineni haline gelmiştir. X veya Z değil, ÇAĞRI AVUKATLAR GURUBU.

BARO VE İKTİDAR MÜCADELESİ

Şimdi bu gelişmenin daha esaslı bir zemine, kaymayan, kavi ve kararlı, donanımlı, katılımlı bir platforma oturması gerekli. Bunun yolu belki çok boyutlu tartışmalardan geçmeyecek. Fakat bugüne kadar yaptığımızdan daha gerçekçi hesaplar ve çalışmalardan geçecek.

Öncelikle İstanbul Barosu bizim için ne anlam taşıyor, bunu değerlendirelim. Baro, tüm üyelerin aidatlarıyla ve kimlikleriyle, hukukçu misyonlarıyla oluşturduğu örgüt ve sahip

olduğu maddi birikim ve hukuk alanında da önemli bir deneyim ve etkileme mekanizması. Diğer taraftan içinde yaşamının imkansız hale getirildiği bir cumhuriyetin sacayağı, önemli kurumlarından biri. Ve uzun bir çalışmanın sonucunda varması gereken ele ulaşıyor. Bunun üzerinde durulması gerekli. Verilen mücadelenin sonucu ortada. Mücadelenin zafer şartlarını yerine getiren yapılanma, sonucu istediği şekilde alıyor.

Fakat dikkat ediniz bir başka sonuç daha doğuruyor. Kendi oy kitlesi dışında 5000 – 5500 kişilik bir muhalif meslektaşını karşısına alıyor. Cumhuriyetin ve prototipi Baronun imkânlarını tekeline alacak bir yapılanma, aynı imkânlarla odaklanmış ve zaman içinde daha bilinçli ve bilenmiş kıtaları istemeden de olsa bünyesinde barındırıyor.

Şimdi yukarıda kullandığımız “**anahtar**” kavramı üzerinde bir an için teemmül ediniz. Bu anahtarın olağan bir genel kuruldan önce olağanüstü bir genel kurul için ne kadar da keyif verici unsur olduğunu bulunuz. İleride yapılacak çalışmalar sırasında gerekli kurullarımızda bu konuyu değerlendirebiliriz.

Burada bir önemli unsura daha bir cümle ile dikkat çekeyim. O da artık muarız grupların aralarındaki ideolojik farklılık nedeniyle bir araya gelme ihtimallerinin olmaması. Bu konu da seçim çalışmalarında değerlendirilebilecek önemli bir unsurdur.

KAYITSIZLIK VE DERT EDİNME

Bizi bekleyen bir başka tehlikeden de söz etmeliyim: Kayıtsızlık.

Sayısal etkinlik veya etkisizliği gerekçe sayıp gücün sadece gövdeden veya kafa sayısından ibaret olduğu korkusuna kapılarak duyarsızlaşmak. İşte bu bir “**gizli inkar**”dır. Önümüze açılan onurlu uğraşın imkanlarını ve müjdelenen sonuçlarını görmeyip, payımıza düşürülen şeytani oyunun parçasına takılmak. Aptalca oyuncaklarla oyalanmak ve sadece kof ideolojik beslenmelerle muhalefeti sürdürmek. **Hastalıklı muhaliflik** oyununun kimine gına getiren, kimine de geviş getirten bezginliği, oyalanması. Bu, sol literatürde “**burjuvazinin ahırına girmek**” olarak tabir ediliyor. Sonuç, arızî muhalefet gösterileri sonunda karşıtının kurumlarını meşrulaştırmak... Buna sağcılaşmak da diyebilirsiniz.

Biz oyun oynamak istemiyoruz. **Hastalıklı ve belirsiz muhalefet oyunu** oynamayı onuruza yediremeyiz. Bizim işimiz özgürlüklere yelken açmak. Kimilerine baş döndürücü güzellik gibi gelen isyana benzer **özgürlük savaşı**.

Özgürlük, özgürlüklere karşı savaş veren kurulu düzenin kurumlarına **sistemli ve donanımlı muhalefet**. Kimliğimizi saklamadan, eğip bükmeden, kimliğimizle, örtümüzle, bilgimizle, deneyimimizle ve hukuk misyonumuzla muhalefet. Biz özgürlüğümüzü gelecekteki belirsiz kazançlarımıza değil, günün konumuna ve konumumuza endeksledik. Makro düzeyde siyasi sistem, mikro düzeyde Baro yönetimleri bizim üzerimizden politika üretmek kurumlarını

ayakta tutmaya çalışıyorlarsa, bu kurumları ayakta tutan şiddeti, haksızlığı, hukuksuzluğu açığa çıkarmak, soluklu tasarımlarımızla özgürlüğü eylemsel boyutuna taşımak da bizim boynumuzun borcu.

Bizler, bu belirlemelerimizin bilmece olmadığını farkındayız. Yine farkındayız ki, muhatap kitlemiz veya muarızlarımız sürü veya aptal değildir. Hepsi de her şeyin farkındadır. Eksik olan bir şey varsa, kimileri için duyarsızlık, kimileri için de ahlaki düşüklüktür. İzzeti ve onuru Allah'ın ve zayıf da olsa kardeşlerinin yanında değil güçlünün yanında aramak nasipsizliği veya daha kötü olmamak uğruna saf değiştirme ahmaklığı.

Aslında bizler bu insanlara bir şeyler öğretmek için yola çıkmadık. Biz kendi onurumuz için mücadele ediyoruz ve misyonumuzun gereğini yerine getirmeye çalışıyoruz. Her şeyi dert ediyoruz. İsrail tankları altında ezilen Filistinli çocukları, ABD jetlerinin bombalarıyla can veren Afgan veya Iraklıları, anaları, kardeşleri, işkence altında inleyenleri, F tipi mağdurlarını, AB kapılarına umut bağlayanları, özgürlükleri için zincirlerini parçalamaya çalışanları ve daha bir çok olumsuzlukları dert ediyoruz. Amacımız küfrederek rahatlamak değil. Ama dövüşmeden insan kalabilmenin mümkün olmadığını da biliyoruz ve acizane bunu anlatmaya çalışıyoruz.

GURUPLAR VE AMAÇLARI

İşte sözün burasında düşüncelerimizi nasıl anlatabileceğimiz üzerinde durmak gerekli. Önce Baro yönetimlerine talip olanları kısaca tahlil edelim:

- Gerek Cumhuriyetçiler gerekse örgütlü sol gruplar Baroda etkinlik kurmaya çalışıyor. Birinin amacı, 70 küsur yılı aşkın zamandır elinde tuttuğu iktidarın elleri arasından kaymasını önlemek ve iktidardan alacağı payı yükselterek ötekine hayat hakkı tanıtmak;
- Diğerlerinin amacı da ırk temeli dışında tabanı oluşmamış ideolojik yapılanmalarla, sadece tarih ve sosyoloji kitaplarının konusu olabilecek bir hayali gerçekleştirmek.

Önemli avantajları ise, mevcut sistemin bu yolda kendilerine yeteri kadar imkân sağlamış bulunması.

Bunun karşısında mevcut sistemin sağcılaştırarak imkân tanıdığı korunaklı geleneksel yapılanmaların hukuk ve hukukun idesi adaletin dağıtımını yönündeki duyarsızlıklarının yanı sıra bir avuç idealistin 10 yılı aşan kısmi örgütlü hukuk mücadelesi.

Diğer yandan Baroya hâkim unsurların,

- Yaşlı ve orta kesime Cumhuriyeti koruma ve kollama görevine ilişkin teminatlar vermesi ile bu kesimde oluşturduğu gelecek garantisi;

- Diğer sol yapılanmaların genç meslektaşlar üzerinde CMUK, Staj Merkezi ve benzeri uygulamalarla oluşturduğu palyatif mesleki donanım yapılanmaları,

bizlere daha kurumsal bir bakış açısına sahip olmamız gerektiğini öğretmiştir.

O halde amaçlamamız gereken kurumsal yapılanma, bir araya gelmemize vesile olan Baro seçim çalışmalarına yönelik olurken, diğer yandan da yukarıda genel hatları ile ifade etmeye çalıştığımız nihai sonucu hedeflemiş olacaktır. Belki de sürekli biri diğerini tetikleyerek yürüyecektir.

En azından şimdilik sistem karşıtlığı üzerinde yoğunlaştırdığımız toplumsal kimliğimizi korurken, bir başka ifadeyle topyekun mücadelenin önemini unutmaz ve gereğini yaparken, diğer yandan basamak taşlarını ihmal etmememiz gerekiyor. Taşlardan biri de Baro.

KİŞİLİK YARILMASINA UĞRAMADAN PİYASADA OLMAK

Baro çalışmaları, bizim sürekli piyasa içinde olmamızı gerektiriyor. Özelde Baro, genelde hukuk çalışmaları yani tamamını piyasa olarak adlandırdığımız çalışmaların öznesi olmak. Bundan böyle

- Matematiksel kavramların ve rakamların arasında hiçleşme ve aşağılanmayı yaşamaya-
cağız.
- Sadece pratik veya sadece teorik düzlemde değil, hukukun ve hukuksal yapılanmaların
her alanında olacağız.
- Bozuk, yabancılaştırmış gayri insani hukuki ve siyasal sistemin meslektaşlarımız ve mu-
hatap insanımız üzerindeki etkilerini ve yaratılan yanlısamları silmeye çalışacağız.
- Literatürde “**kişilik yarılması**” olarak ifade edilen yanlısama ve parçalanma ve bu pa-
tolojilerin sonucunda oluşan **yabancılaştırmayı** ortadan kaldıracak çalışmalara imza ata-
cağız.

Burada bir farklılığa daha dikkat çekmek istiyorum. Baro seçim çalışmalarını sadece pro-
paganda veya tanıtım düzeyinde algılamak ve buna ilişkin donanımlar üzerinde yoğunlaş-
mak, bizi konuyu maddi boyutuyla ele alıp, yabancılaştırmayı göz ardı etmeye, dolayısıyla
bir nevi ikiyüzlülüğe imkân vermek sonucuna götürecektir. Tabii ki, sadece düşünsel üre-
timin biktirici gevezeliğe yol açacağını da unutmuyoruz.

Tüm örgütlenmelerin hedeflediğini biz de hedefliyoruz. Düşünce – ifade – pratik ve yaşa-
mın (konuya ilişkin zeminlerin, dolayısıyla Baronun da) içinde olmak.

Mutluluğumuz, özgürlüklerin teminatı olduğumuza dair sözümüzden geçiyor. Her birimiz
ve topumuz,

- düşünsel ve eylemsel çabalarımızla,

- hukuksal çözümlerimizle,

Baro seçimlerine ilişkin sonuca ve nihai amaçlarımıza ilham kaynağı olabiliriz.

Kariyer, maddi birikim, yetki gibi tasalardan arınmış bir **süreç işçiliği** öneriyorum. Bu önerim, dikkat ederseniz ve biraz geçmişini hatırlarsanız, tarihi gerçekliği en yüksek derecedeki olgulardan birini işaretliyor.

Tabii ki arkadaşlarımın çoğunun işaret ettiği ve önemi yadsınamayacak kadar büyük iletişime dair önerilerini önemsiyorum. Çağımız iletişim devrimini yaşamaktadır. Sistemin kendini yeniden üretmesinin önemli unsuru olan iletişim, bizim de gücümüze güç katacaktır. Özellikle hukuksal donanım ve her türlü yapılanma için iletişim olmazsa olmazdır.

Gelecek Baro Seçimleri için yukarıda ifade etmeye çalıştığımız düşünsel ve eylemsel aktiviteleri kapsayan proje ile birlikte, aşağıda sunulu teknik konulara ilişkin somut önerilerin, nihai ve kısa vadeli hedeflere ulaşmada yaşanacak bir düşünsel ve eylemsel süreç işçiliğinin kabulüne ve uygulama niyetine bağlı olduğu bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle tüm arkadaşlarıma böylesi onurlu bir çalışma sürecinde başarılar diliyorum.

SOMUT ÖNERİLER

- 2004 seçimlerine bir değil birkaç aday adayını ile şimdiden hazırlanmalıyız. Bunun için de bir ay içinde birkaç aday adayını ortaya çıkmalıdır.
- Aday adaylarının meslektaşların yoğun olduğu bölgelerden olması, bölgesel çalışmalara ağırlık verilebilmesi bakımından önemlidir.
- Adaylar özellikle kendi bürolarında çalışma yapabilecek donanıma sahip, bir başka deyişle birlikte çalıştığı avukat ve stajyeri olan arkadaşlardan olursa daha iyi çalışılır.
- Adaylar ve ekiplerinin tamamından oluşacak birlikteliğe KOMİTE adı verilmeli,
- KOMİTE'ye dışarıdan tecrübeli meslektaşlar alınmasına KOMİTE karar verebilir.
- KOMİTE, en az ayda bir toplanarak değerlendirmeler yapmalı ve alınan kararları uygulamalı.
- Seçimlere 6 ay kala geniş katılımlı bir ön seçim yapılarak aday adayları arasından tek aday belirlenmeli. Yönetim Kurulu ve denetim kurulu aday adaylarının, seçim çalışmalarında yer almış arkadaşlardan seçileceği her aday adayını tarafından duyurulmalı.
- Derneklerimiz, özellikle HUKUKÇULAR DERNEĞİ ve HUDER Baro çalışmalarına yönlendirilmeli ve bu iş için yeniden yapılandırılmalı. Adayların birlikte toplantıları ve çalışmaları dönüşümlü olarak bu derneklerde yapılmalı.
- Liste çalışmalarına şimdiden başlanmalı ve muhtemel oy tabanı isim isim tespit edilmeli.

- ÇAĞRI GURUBU'nun üyelere verdiği değer ifade edilmeye çalışılmalı.
- Sürekli hukuki çalışma ve programlar tertip edilmeli, Baro odalarının panolarında sürekli ÇAĞRI GURUBUNUN çalışmaları, Baronun işlevlerine ve çalışmalarına yönelik eleştiriler ve çözüm yollarını içeren öneriler yer almalı.
- Baronun yaptığı etkinliklere ve kurumsal çalışmalara arkadaşlarımız mutlaka katılmalı.
- Hukuk sitelerinde ve yayınlarında arkadaşlarımızın çalışmaları yer almalı ve bu çalışmalar ÇAĞRI AVUKATLAR GURUBU Web sayfasında da yer almalı. Mümkün olduğunca Baronun çıkardığı dergilerde ve diğer yayınlarda bu çalışmalar yayınlatılmalı. ÇAĞRI GURUBU üyelerinin teorik hukuk çalışmalarından her üyenin haberdar olması sağlanmalı.
- Her türlü hukuki çalışmanın ana unsuru öğrenciler ve stajyerler olarak görülmeli ve bu arkadaşlarımıza yönelik teorik ve pratik çalışmalara yer verilmeli. **07.11.2002**